

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет філології
Кафедра загального та германського мовознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЛАТИНСЬКА МОВА

Перший (бакалаврський) рівень
Освітня програма Середня освіта (англійська мова і література)
перший (бакалаврський) рівень

Спеціальність 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)
Спеціалізація 014.021 Англійська мова і література
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “28” серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ - 2023

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Латинська мова
Освітня програма	Середня освіта (англійська мова і література)
Спеціалізація (за наявності)	014.021 Англійська мова і література
Спеціальність	014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	основна
Курс/семестр	1 курс, 1 семестр
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – Семінарські заняття – 30 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська, латинська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/117

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу

Метою вивчення навчальної дисципліни «Латинська мова» є формування у студентів теоретичних знань про систему і структуру латинської мови, її основні морфологічні категорії, граматичні форми та синтаксичні конструкції; виявлення впливу латинської мови на фонетику, морфологію та лексику германських і романських мов; підготовка майбутніх вчителів на основі знання латинської мови до поглибленого вивчення курсів «Філософія», «Педагогіка», «Психологія», «Лексикологія», «Історія української культури».

Цілі: засвоєння студентами фонетики і графіки латинської мови, нормативної граматики (самостійні і службові частини мови), оволодіння уміннями і навичками читання, письма, граматичного аналізу і перекладу латинських текстів; формування знань про структуру латинської мови та її лексичний склад; вміння грамотно вживати лінгвістичну термінологію латинського походження, розуміти терміни і поняття сучасної освіти, створені на ґрунті греко-латинських елементів, шляхи проникнення латинських лексем у сучасні європейські мови; аналізувати мовний матеріал з точки зору словотворчих та етимологічних характеристик лексичних одиниць; використовувати в педагогічній діяльності латинські крилаті вислови і паремії.

Опанування курсу поглиблює загальну лінгвістичну підготовку майбутніх вчителів англійської мови, сприяє кращому розумінню студентами структури і системи рідної мови і сучасних європейських мов.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні

Знати:

- основні віхи історії латинської мови та її значення для філології;
- правила латинського читання і вимови; наголос, довготу і короткість складів;
- способи утворення часів систем інфекта і перфекта;
- відмінкові закінчення іменників усіх відмін;
- відмінювання прикметників I-II та III відмін;
- розряди займенників;
- фонетичні, морфологічні, синтаксичні особливості латинської мови;
- найуживаніші наукові терміни латинського походження;
- латинські прислів'я і крилаті вислови.

Вміти:

- читати латинською мовою, правильно розставляючи наголоси в словах;
- відмінювати іменники I-V відмін;
- узгоджувати прикметники з іменниками та відмінювати їх;
- утворювати ступені порівняння прикметників;
- відмінювати дієслова в часах системи інфекта і перфекта;

- розуміти значення словотворчих елементів – латинських та грецьких коренів, префіксів, суфіксів, етимології терміна;
- аналізувати особливості словотвірної структури наукових термінів;
- читати, аналізувати й перекладати (зі словником) адаптовані латинські тексти, а також фрагменти оригінальних творів.

Компетентності

Інтегральна компетентність

Здатність особи розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузях освіти, навчання англійської мови та літератури, другої іноземної мови (німецької або французької) в процесі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів психолого-педагогічних та філологічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

У результаті вивчення курсу «Латинська мова» студенти зможуть набути таких загальних і фахових компетентностей:

ФК 1. Мовно-комунікативна компетентність:

Здатність забезпечувати навчання учнів іноземній мові та спілкуватися іноземною мовою у професійному колі; здатність формувати і розвивати в учнів іншомовну комунікативну та міжкультурну компетентності.

ФК 2. Предметно-методична компетентність:

здатність моделювати зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів;

здатність формувати і розвивати в учнів ключові компетентності та уміння, спільні для всіх компетентностей;

здатність здійснювати інтегроване навчання учнів;

здатність добирати і використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання, виховання і розвитку учнів;

здатність розвивати в учнів критичне мислення;

здатність здійснювати оцінювання та моніторинг результатів навчання учнів на засадах компетентнісного підходу;

здатність формувати ціннісні ставлення в учнів.

Програмні результати навчання

У результаті вивчення курсу «Латинська мова» студенти зможуть набути:

ПРН9. Аналізувати структурні одиниці рідної та іноземних мов, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН11. Ефективно працювати з інформацією: збирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, впорядковувати, класифікувати, систематизувати, критично аналізувати й інтерпретувати її та застосовувати дані, дотримуючись норм академічної доброчесності.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Історія розвитку латинської мови. Роль латинської мови у формуванні лінгвістичної термінології. Латинська мова у професійній діяльності вчителя.	Усвідомлення ролі класичних мов у формуванні міжнародної лінгвістичної термінології, формуванні термінологічної компетентності здобувачів освіти	доповідь
2.	Латинський алфавіт. Фонетика. Довгота і короткість складів. Наголос	Вироблення навиків написання букв латинського алфавіту, засвоєння правил орфоепії і наголосу.	Виконання вправ, письмових завдань, тестування

3.	Дієслово як частина мови. Основні форми та основи правильних дієслів. Поділ дієслів на чотири дієвідміни. Теперішній час. Наказовий спосіб. Вираження заперечення.	Формування знань про словникову форму дієслова, вміти визначати дієвідміну, основу <i>praesentis verbi</i> , утворювати і перекладати дієслівні форми теперішнього часу, наказового способу.	Виконання вправ, письмових завдань, тестування, лексичний мінімум
4.	Іменник як частина мови. Граматичні категорії іменників. Поділ іменників на відміни. Перша відміна іменників. Друга відміна іменників. Прийменники.	Знати категорії іменника, словникову форму, вміти визначати відміну іменника за словниковою формою, відмінювати іменники першої і другої відмін, знати суфікси іменників першої та другої відмін, розуміти шляхи адаптації іменників першої та другої відмін сучасними мовами, знати прийменники, що вживаються з іменниками в <i>Abl</i> , <i>Acc.</i> , постпозитивне вживання прийменників <i>causa</i> і <i>gratia</i> з <i>Gen.</i>	Виконання вправ, письмових завдань, тестування, лексичний мінімум
5.	Прикметники першої групи. Сполучники. Частки. Вигук	Вміти визначати за словниковою формою прикметники першої групи, відмінювати й аналізувати прикметники першої групи, знати словотворчі суфікси прикметників першої групи, узгоджувати прикметники з іменниками.	Виконання вправ, письмових завдань, тестування, лексичний мінімум
6.	Розряди займенників: особові, присвійні, зворотний, вказівні, відносні, питальні, означальні, заперечні.	Знати розряди займенників в латинській мові, вміти відмінювати та аналізувати займенники, знати особливості вживання прийменника <i>cum</i> з особовими займенниками, розуміти суплетивність відмінкових форм займенника першої особи однини як явища, властивого індоєвропейським мовам, особливість вживання зворотного займенника <i>III</i> особи, присвійних займенників.	Виконання вправ, письмових завдань, тестування, лексичний мінімум
7.	Теперішній час дійсного способу пасивного стану. Синтаксис пасивної конструкції	Знати особові закінчення пасивного стану, особливості перекладу форм пасивного стану українською мовою, синтаксис пасивної конструкції, розуміти особливість вживання <i>Ablativus auctoris</i> і <i>Ablativus instrumenti</i> , проводити паралелі з сучасними романськими і германськими мовами.	Виконання вправ, письмових завдань, тестування, лексичний мінімум

8.	Часи системи інфекта. Минулий час недоконаного виду дійсного способу активного і пасивного стану. Майбутній час недоконаного виду дійсного способу активного і пасивного стану	Знати схеми утворення часів системи інфекта, вміти відмінювати та аналізувати дієслова в часах системи інфекта, знати відмінювання дієслова sum, fui, –, esse в imperfectum і futurum primum.	Виконання вправ, письмових завдань, тестування, лексичний мінімум
9.	Третя відміна іменників. Поділ на типи. Приголосний тип. Голосний тип. Мішаний тип. Особливості відмінювання іменників третьої відміни	Вміти визначати за словниковою формою тип відмінювання, відмінювати іменники третьої відміни, знати особливості відмінювання іменників третьої відміни, словотворчі суфікси іменників третьої відміни, розуміти шляхи адаптації іменників третьої відміни сучасними мовами.	Виконання вправ, письмових завдань, тестування, лексичний мінімум
10.	Прикметники другої групи. Дієприкметник теперішнього часу активного стану	Вміти визначати за словниковою формою, відмінювати й аналізувати прикметники другої групи, знати словотворчі суфікси прикметників другої групи, узгоджувати прикметники з іменниками, вміти утворити і перекладати дієприкметники теперішнього часу активного стану.	Виконання вправ, письмових завдань, тестування, лексичний мінімум
11.	Ступені порівняння прикметників. Вживання відмінків при ступенях порівняння. Прислівник. Ступені порівняння прислівників	Вміти утворювати і перекладати ступеневі форми прикметників, знати синтетичний та аналітичний способи утворення ступенів порівняння, суплетивні і неповні ступені порівняння прикметників, синтаксис відмінків при вищому та найвищому ступенях, розуміти особливість вживання і перекладу Ablativus comparationis і Genetivus partitivus. Знати ступені порівняння прислівників, суплетивні ступені порівняння найбільш уживаних прислівників у давніх та сучасних мовах.	Виконання вправ, письмових завдань, тестування, лексичний мінімум
12.	Четверта відміна іменників. П'ята відміна іменників	Знати історичні основи іменників четвертої і п'ятої відмін, винятки з правил про рід, зразки відмінювання, особливості відмінювання іменників domus і res, вміти аналізувати і виконувати порівняльний аналіз п'яти відмін.	Виконання вправ, письмових завдань, тестування, лексичний мінімум

13.	Часи системи перфекта в активному і пасивному стані. Дієприкметник минулого часу пасивного стану	Вміти визначати основу перфекта, знати схеми утворення часів системи перфекта в активному стані, вміти відмінювати й аналізувати дієслова в perfectum, plusquamperfectum і futurum secundum indicativi activi. Вміти визначати основу супіна, утворювати дієприкметник минулого часу доконаного виду пасивного стану, знати схеми утворення часів системи перфекта в пасивному стані, вміти відмінювати й аналізувати дієслова в perfectum, plusquamperfectum і futurum secundum indicativi passive.	Виконання вправ, письмових завдань, тестування, лексичний мінімум
14.	Розряди числівників. Особливості відмінювання і вживання числівників. Римський календар	Знати кількісні, порядкові, розділові і прислівникові числівники, узгоджувати числівники з іменниками, вміти писати римські цифри, розуміти вживання Accusativus temporis і Ablativus temporis, систему позначення років, місяців, днів, часу доби, знати історію римського календаря	Виконання вправ, письмових завдань, тестування, лексичний мінімум
15.	Основи словотвору. Роль класичних мов у формуванні наукової термінології	Вміти визначати афікси латинського та грецького походження в структурі наукових термінів, знати основні правила словотвору в латинській мові, використовувати у фаховій комунікації лінгвістичні та літературознавчі терміни латинського походження, розуміти міжнародну наукову термінологію, створену на базі греко-латинських елементів, шляхи проникнення латинських лексем у сучасні європейські мови.	Укласти таблицю ініціальних і фінальних терміноелементів в українській, польській та англійській мовах.
16.	Соціокультурне значення латинських паремій. Рецепція латинських афоризмів українською й іншими європейськими мовами	Знати 120–150 латинських афоризмів, знаходити відповідники латинських паремій в сучасних мовах, розуміти лінгвістичне та соціокультурне значення латинських прислів'їв і приказок, вміти ситуативно правильно вживати латинські афоризми, стійкі	Доповідь «Рецепція латинських афоризмів сучасними європейськими мовами». Укласти словник латинських паремій.

		словосполучення публіцистичного і наукового стилю в практичній діяльності.	
--	--	--	--

Тема	Кількість годин		
	Лекції	Практичні	Самостійна робота
Тема 1. Вступ до курсу. Історія розвитку латинської мови. Роль латинської мови у формуванні наукової термінології. Латинська мова в професійній діяльності вчителя.	–	2	2
Тема 2. Латинський алфавіт. Звукова система латинської мови. Довгота і короткість складу. Наголос	–	2	4
Тема 3. Дієслово як частина мови. Основні форми та основи правильних дієслів. Поділ дієслів на чотири дієвідміни. Теперішній час дійсного способу активного стану. Наказовий спосіб. Вираження заперечення.	–	2	4
Тема 4. Іменник як частина мови. Граматичні категорії іменників. Поділ іменників на відміни. Перша відміна іменників. Друга відміна іменників. Прийменники. Синтаксис простого речення.	–	2	4
Тема 5. Прикметники першої групи. Сполучники. Частки. Вигук.	–	2	2
Тема 6. Розряди займенників: особові, присвійні, зворотний, вказівні, відносні, питальні, означальні, заперечні.	–	2	4
Тема 7. Теперішній час дійсного способу пасивного стану. Синтаксис пасивної конструкції.	–	2	4
Тема 8. Часи системи інфекта. Минулий час недоконаного виду дійсного способу активного і пасивного стану. Майбутній час недоконаного виду дійсного способу активного і пасивного стану.	–	2	4
Тема 9. Третя відміна іменників. Поділ на типи. Приголосний тип. Голосний тип. Мішаний тип. Особливості відмінювання іменників третьої відміни	–	2	4
Тема 10. Прикметники другої групи. Дієприкметник теперішнього часу активного стану.	–	2	4
Тема 11. Ступені порівняння прикметників. Вживання відмінків при ступенях порівняння. Прислівник.	–	2	4
Тема 12. Четверта відміна іменників. П'ята відміна іменників.	–	2	2
Тема 13. Часи системи перфекта в активному і пасивному стані. Минулий час доконаного виду дійсного способу	–	2	4

активного стану. Давноминулий час дійсного способу активного стану. Майбутній час доконаного виду дійсного способу активного стану. Дієприкметник минулого часу доконаного виду пасивного стану. Часи системи перфекта в пасивному стані			
Тема 14. Розряди числівників. Особливості відмінювання і вживання. Римський календар	–	2	4
Тема 15. Основи словотвору. Латиніزمи в сучасних європейських мовах.		1	2
Тема 16. Лінгвістичне та соціокультурне значення латинських паремій. Рецепція латинських афоризмів українською й іншими європейськими мовами.		1	8
		30	60

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекції	–
Семинарські заняття	25
Самостійна робота	10
Контрольна робота	10
Індивідуальне завдання	5
Залік	50
Максимальна кількість балів	100

Загальна система оцінювання курсу	Оцінювання здійснюється за національною на ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи.		
	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
	90 – 100	A	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики відмінно
	80 – 89	B	добре
	70 – 79	C	
	60 – 69	D	
	50 – 59	E	задовільно
	26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
	0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
			для заліку
			зараховано
			не зараховано з можливістю повторного складання
			не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
<p>Методи контролю</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Модульний контроль (контрольні роботи). 2. Поточний контроль рівня знань студентів проводиться на кожному практичному занятті (усне опитування, письмове опитування, тестування). 3. Залік. 			

	Виконання усіх запланованих програмою дисципліни форм навчальної роботи, які підлягають оцінюванню. Мінімальна кількість балів для позитивного зарахування курсу – 50 балів.
Вимоги до письмової роботи	Підсумкова контрольна робота є складовою частиною семестрового рейтингу і має концептуально обґрунтовано висвітлити 50+1% обсягу матеріалу. Модульна контрольна робота виконується на 12 занятті та складається з чотирьох завдань. Максимальний бал за контрольну роботу становить 10 балів.
Семінарські заняття	Поточний контроль рівня знань студентів проводиться на кожному практичному занятті та включає перевірку навичок читання, виконання лексико-граматичних вправ; переклад та граматичний аналіз речень; переклад адаптованих текстів; перевірку знань лексичного мінімуму, латинських паремій; тестування, завдань самостійної роботи. Поточне оцінювання усіх видів навчальної діяльності студента здійснюється в 4-бальній шкалі відповідно до загальноуніверситетської системи оцінювання.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання усіх запланованих завдань і форм роботи, отримання з кожного позитивної оцінки. Підсумковий бал з навчальної дисципліни розраховується та виставляється викладачем на останньому практичному занятті та складається з суми балів за практичні заняття, контрольну роботу, самостійну роботу, а також балу за підсумкове тестування.

Критерії оцінювання за 100-бальною шкалою

90-100 балів	Здобувач вільно володіє навчальним матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні уміння та навички сформовані на високому рівні; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань, проявляє інтерес до актуальних проблем освітнього компонента.
70-89 балів	Здобувач вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні граматичні помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань.
50-69 балів	Здобувач володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді допускаються суттєві граматичні помилки; має елементарні нестійкі навички виконання завдань; виконує частину завдань за допомогою викладача.
менше 50 балів	У здобувача не сформовані комунікативні уміння та навички; студент допускає велику кількість граматичних помилок, що ускладнює розуміння; студент не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача.

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції																		-
Семинарські заняття		2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	-	1		-	25
Самостійна робота																	10	10
Контрольна робота														10				10
Індивідуальне завдання																5		5
Залік																		50
Всього за тиждень		2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	10	1	5	10	100

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	<p>Мультимедійні презентації (лептоп, проєктор), використання системи дистанційної освіти для проведення тестування (https://d-learn.pro/developer/course/view/3983).</p> <p>Репозитарій Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (http://lib.pnu.edu.ua:8080/).</p>
<p>Література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дяків О. Ю., Петришин М. Й. Латинська мова (тексти і завдання) : практикум. Івано-Франківськ, 2012. 180 с. 2. Срьоміна О. Ю. Латинська мова : навч. посібник. Київ : ВПЦ «Київський університет». 2019. 336 с. 3. Звонська Л. Л., Шовковий В. М. Латинська мова: Підруч. для студ. відділень класичної філології та ін. філолог. спеціальностей. К. : Книга, 2003. 528 с. 4. Корж Н. Г., Луцька Ф. Й. Із скарбниці античної мудрості : [Словник]. 2-е вид., доп. і перероб. К. : Вища шк., 1994. 351 с. 5. Латинська мова [Текст] : підручник / Олексій Сафроняк, Василь Волощук, Марія Волощук. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2015. 457 с. 6. Литвинов В.Д. Латинсько-український словник. К. : Українські пропілеї, 1998. 710 с. 7. Лучканин С.М. Латинські сентенції (крилаті латинські вислови) з історико-літературним коментарем. К. : Видавництво Науковий світ, 2009. 140 с. Режим доступу: http://lukl.kiev.ua/info/images/mat/Luchkanyn.pdf. 8. Оленич Р. М. Латинська мова. 2-е вид., виправлене. Львів : Вид-во “Світ”, 2001. 350 с. Режим доступу: https://docplayer.net/71394117-Latinska-mova-p-m-olenich.html. 9. Оліщук Р. Л., Олійник Л. Р. Латинська мова. Синтаксис. Львів : Вид-во ЛНУ ім. Івана Франка, 2018. 202с. 10. Петришин М. Й., Загайська Г. М. Legatus et exerceamus : навч. посібник. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 142 с. Режим доступу: http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/14618. 11. Петришин М. Й., Загайська Г. М. Repetitorium Latinum. Pars prima: збірник вправ для контрольних і самостійних робіт з латинської мови. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 172 с. Режим доступу: http://lib.pnu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/14617/1/Repetitorium%20Latinum.pdf 12. Петришин М. Й., Загайська Г. М. Repetitorium Latinum. Pars secunda: збірник тестів. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 148 с. Режим доступу: https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/6521/REPETITORIUM.%20PARS%20SECUNDA_09.07.2021.pdf?sequence=1&isAllowed=y 13. Скорина Л.П., Скорина О.А. Латинсько-український, українсько-латинський словник [Текст] Київ: Обереги, 2004. 447 с. Режим доступу: https://fileskachat.com/file/40665_85045da3d5f8c01d42d6772377e3506a.html 	

14. Яковенко Н.М., Трипуз В.М. Латинська мова : підручник. К. : Вища школа, 1993. 360 с.
Режим доступу: https://www.studmed.ru/download/yakovenko-nm-tripuz-vm-latinska-mova_46fadedefa9.html

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра загального та германського мовознавства, м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57 (вхід з вул. Чорновола), каб. 408, тел.: (0342)596010, сайт: https://kzigm.pnu.edu.ua/ ; електронна адреса: kzm@pnu.edu.ua
Викладач (і)	Петришин Марта Йосипівна
Контактна інформація викладача	marta.petryshyn@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Загальні морально-етичні принципи та правила поведінки осіб, що навчаються та працюють в університеті визначаються Кодексом честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Внутрішнє забезпечення якості освітньої діяльності та якості освітнього процесу визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника: https://pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2022/10/Нова-редакція-Положення-про-запобіганняакадемічному-плагіату.pdf Списування та плагіат, а також користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування, виконання письмового завдання чи тестування є недопустимими та призводять до незарахування результатів чи нескладання тестування.
Пропуски занять (відпрацювання)	Відвідування занять урегульовано «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника»: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozgenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf . У разі пропуску занять здобувачі освіти мають право відпрацювати їх індивідуально в письмовій чи усній формі, щоб виконати всі завдання вхідного, поточного, підсумкового контролю. Студенти, котрі навчаються за індивідуальним графіком, опрацьовують частину теоретичного матеріалу самостійно з обов'язковим складанням тем і підсумкового тестування на платформі дистанційного навчання d-learn.pnu.edu.ua, погоджених з викладачем на початку семестру. Умови навчання за індивідуальним графіком регламентуються «Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/polozhennia-pro-induvid.-grafik.pdf
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	У випадку виконання завдань пізніше встановленого терміну здобувачі освіти змушені відпрацювати їх у позаурочний період. Через невчасне і недостатнє виконання завдань вони можуть бути відправлені на повторне складання навчального курсу згідно «Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS». https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/povtorne-vuvchennia-dustzuplin.pdf

	<p>Терміну виконання завдань можуть не дотримуватися здобувачі освіти, які навчаються за індивідуальним планом, відповідно до «Положення про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника»</p> <p>https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/polozhennia-pro-induvid.-grafik.pdf</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується низкою положень про академічну доброчесність та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти». Ознайомитися із положенням можна за покликанням: https://nmv.pnu.edu.ua/%D0%BD%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D1%96-%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B8/polozhenja/</p>
Додаткові бали	<p>Додаткові бали отримують студенти, які беруть активну участь у науково-дослідній роботі (студентські наукові гуртки та проблемні групи, підготовка публікацій тощо) за тематикою дисципліни.</p>
Неформальна освіта	<p>Порядок здобуття неформальної освіти та визнання її результатів регламентує «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника». (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf).</p> <p>Для здобуття неформальної освіти рекомендовано використання платформ Coursera, Prometheus, Udemy, EdEra та ін.</p>

Викладач _____ Петришин М.Й.